

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

E.A. Hijink (PvdA) en W.A. Minderhout (PvdA)
(d.d. 24 mei 2022)

Nummer
3856

Onderwerp
Zwemwaterkwaliteit in provincie ZH zorgelijk

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Zwemmen in de natuur, in de plassen en de zee van Zuid Holland is heerlijke en gezonde recreatie en voor iedereen toegankelijk. De provincie Zuid Holland heeft in haar collegeprogramma geschreven dat zwemwater kwaliteit een belangrijk aandachtspunt is. Nu blijkt echter dat de waterkwaliteit een blijvende zorg is in onze provincie en eerder achteruit gaat dan verbetert.

Onlangs maakte de Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH) bekend dat op een groot aantal zwemplaatsen de kwaliteit van het water van een dermate slechte kwaliteit is dat er een definitief negatief zwemadvies moet worden afgegeven. Dat is zeer teleurstellend voor de omwonenden en vooral voor de jongeren in de omgeving. Makkelijk bereikbaar zwemwater is, zeker met het oog op de steeds warmer wordende zomers, van groot belang.

De ODMH heeft een permanent negatief zwemadvies afgegeven zo schrijft het AD zie voetnoot / [link](#).¹Het gaat o.m. om Madestein Zuid-zijde, de plas van de Wollebrand in Honselersdijk en Tanthof en Korftlaan in Delft. Ook de Nieuwkoopse Plassen, het Meijepark, de waterspeelplaats Cronesteijn in Leiden en de Zegerplas in Alphen a/d Rijn hebben een permanent negatief zwemadvies gekregen.

1. *Wie is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het zwemwater in onze provincie?*

Antwoord

De waterkwaliteitsbeheerder (waterschap of Rijkswaterstaat) zorgt voor een waterbeheer dat gericht is op de functies en doelstellingen die aan het watersysteem zijn toegekend. Behalve maatregelen in het waterbeheer kunnen maatregelen nodig zijn in het terreinbeheer. Daarvoor is de locatiebeheerder (meestal de gemeente) verantwoordelijk. De toekenning van functies is een bevoegdheid van de provincie. Een van de voorwaarden voor toekenning van de zwemwaterfunctie is dat maatregelen om tenminste een 'aanvaardbare' waterkwaliteit te bereiken uitvoerbaar en niet onevenredig kostbaar zijn. De provincie houdt bij functietoekenning dus rekening met de mogelijkheid om een passende waterkwaliteit te realiseren.

¹ [Zwemmen permanent afgeraden bij de Wollebrand, Madestein en twee Delftse waterspeelplaatsen | Westland | AD.nl](#)

2. *Vindt GS dat er voldoende zwemwaterlocaties zijn?*

Antwoord

In paragraaf 3.5 van het regionaal waterprogramma (PZH-2022-, vastgesteld door PS op 9 maart 2022) staat dat de provincie in de komende planperiode wil verkennen of en hoe het zwemwaterbeleid, naast invulling van de wettelijke taken, beter invulling kan geven aan een goede leefomgevingskwaliteit en aan de sportieve en recreatieve belevingswaarde van water in Zuid-Holland. Deze verkenning is onderdeel van het recreatieperspectief 2030 dat op dit moment in voorbereiding is en die in het eerste kwartaal van 2023 gereed zal zijn. De verwachting is dat door klimaatverandering de behoefte aan verkoeling zal toenemen en de kwaliteit van zwemwateren onder druk komt te staan.

3. *Zou GS willen streven naar meer zwemlocaties ? Wat zou dat de aanpak zijn?*

Antwoord

Zie antwoord op vraag 2.

4. *Klopt het dat de kwaliteit van het oppervlaktewater in de provincie Zuid-Holland, ondanks alle inspanningen om aan de eisen van de Kaderrichtlijn Water te voldoen, achteruit gaat? Zo ja, kunt u de oorzaken van deze achteruitgang benoemen?*

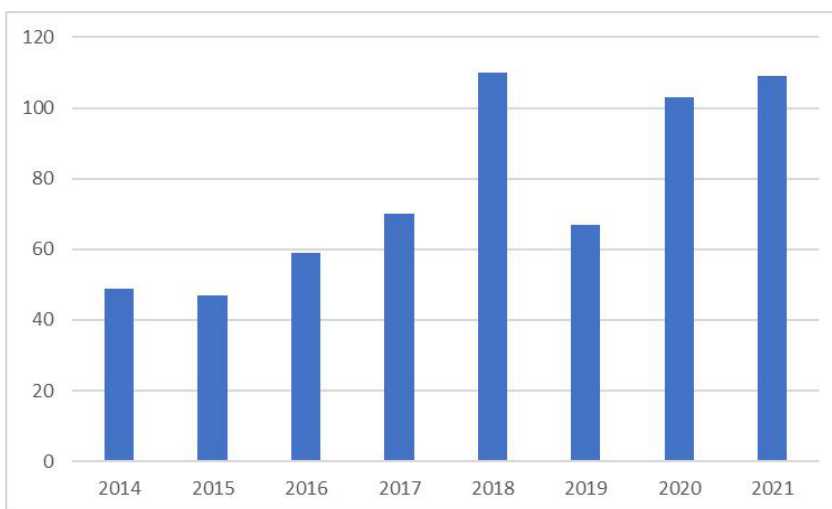
Antwoord

In algemene zin gaat de waterkwaliteit vooruit dankzij de inspanningen om aan de Kaderrichtlijn Water te voldoen. Echter, bij zwemlocaties wordt de waterkwaliteit getoetst op andere parameters, namelijk bacteriën en blauwalgen. Zie verder het antwoord op vraag 5.

5. *Klopt het beeld dat het aantal zwemlocaties dat een (tijdelijk en/of permanent) negatief zwemadvies krijgt toeneemt in onze provincie?*

Antwoord

Dat beeld wordt bevestigd door onderstaande figuur, die het aantal negatieve zwemadviezen toont voor de laatste 8 jaar, maar is wel afhankelijk van meerdere factoren.

Figuur 1: Aantal negatieve zwemadviezen per jaar in Zuid-Holland. Gedurende het zwemseizoen kunnen meerdere negatieve zwemadviezen voor één locatie worden gegeven.

Ten eerste hebben de weersomstandigheden een grote invloed. In een warme zomer, zoals in 2018, is de kans op blauwalgen of botulisme groter dan in een normaal jaar. We constateren dat de blauwalgenproblematiek steeds eerder in het jaar speelt. In het begin van dit decennium waren pas in de loop van het zwemseizoen maatregelen nodig. De laatste jaren worden op enkele locaties al voor de start van het zwemseizoen maatregelen ingesteld om contact met blauwalgen te voorkomen. Door klimaatverandering neemt ook de intensiteit van buien toe. Bij extreme buien kunnen rioolstelsels overstorten, waarbij ongezuiverd rioolwater op het oppervlaktewater wordt geloosd. Dit kan tot enkele dagen na de overstort effect hebben op de waterkwaliteit van benedenstrooms gelegen zwemlocaties. In 2021 is na de overstromingen in Limburg uit voorzorg op 11 locaties een negatief zwemadvies ingesteld vanwege slechte waterkwaliteit veroorzaakt door alles wat meegevoerd werd tijdens de watersnood.

Een tweede factor is het gegeven dat in de Europese zwemwaterrichtlijn en dus ook in onze wetgeving is opgenomen dat zwemlocaties vanaf 2015 ten minste de classificatie 'aanvaardbaar' moeten hebben en dat bij de classificatie 'slecht' een permanent negatief zwemadvies wordt uitgevaardigd. Hierbij moet worden aangetekend dat blauwalgen niet meetellen in deze classificatie, die alleen gebaseerd is op concentraties van E-coli en Intestinale enterococci. Als een locatie 5 achtereenvolgende jaren de classificatie 'slecht' heeft, mag deze niet meer worden aangewezen als zwemlocatie.

6. *Wat zijn de exacte oorzaken van die negatieve zwemadviezen per zwemlocatie?*

Antwoord

Iedere zwemlocatie kent specifieke omstandigheden. De locaties die door de vraagsteller in de inleiding zijn genoemd hebben een permanent negatief zwemadvies omdat de zwemwaterkwaliteit is geclassificeerd als 'slecht'. De classificatie is gebaseerd op een monitoringsreeks van de 4 voorgaande jaren op intestinale enterococci en coli-bacteriën. Als een zwemlocatie 5 jaar achtereen de classificatie 'slecht' krijgt dan mag deze niet langer worden aangewezen als zwemlocatie. Dat is het geval bij de waterspeeltuinen Tanthof en Korftlaan in Delft.

7. *Welke maatregelen neemt GS momenteel om het zwemwater weer schoner te krijgen?*

Antwoord

Zie antwoord op vraag 1 en vraag 8.

8. *Wordt er gewerkt aan aanvullende maatregelen om de kwaliteit van het zwemwater op de afgekeurde locaties binnen de norm te brengen? Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Als voor een locatie een permanent negatief zwemadvies wordt uitgevaardigd dan wordt de locatiebeheerder opgedragen om in samenwerking met de waterkwaliteitsbeheerder de oorzaken en redenen van het niet-bereiken van de 'aanvaardbare' kwaliteitsstatus te identificeren en om passende maatregelen te nemen om de oorzaken van de verontreiniging te voorkomen, te verkleinen of weg te nemen.

Den Haag, 14 juni 2022

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. H.M.M. Koek drs. J. Smit